

2024-2025 YILI 5. SINIF SOSYAL BİLGİLER BİRLİKTE YAŞAMAK ÜNİTESİ ÇALIŞMA SORU VE CEVAPLARI

GRUP:

Birbirini tanıyan en az iki kişinin ortak amaçlarla bir araya gelmesine denir.

Mesela:

Aile, Komşu, Okul, Sınıf, Arkadaş, Oyun grupları gibi.

Uyarı 1: Bir topluluğun grup olması için dört şartı yerine getirmesi gerekir. Bunları:

- En az iki kişi olmalı
- Birbirlerini tanıyor olmalı
- Amaçları, yapmak istedikleri ortak olmalı
- Sözlü ya da yazılı kuralları olmalı

ROL:

Herhangi bir grup içinde bir kişinin üzerine düşen göreve denir. **Mesela:** Aile grubunda çocuk, kardeş, abi, abla, baba, anne rolleri gibi.

Uyarı 2: Bir insanın aynı anda birden fazla rolü olabilir. Zira insanlar, insan hangi grup içinde olursa ona göre de farklı görevler alır. **Mesela:** Ahsen, aile grubunda kız çocuk rolünde iken, okul grubuna katıldığında orda da öğrenci rolünde olur. Öğrenci rolü varken ayrıca sınıf başkanı rolü veya nöbetçi rolü veya akıllı tahta kontrolü rolü de alabilir.

Uyarı 3: Bizler katıldığımız gruplara ve aldığımız rollere göre de çeşitli haklara ve sorumluluklara sahip oluruz.

Mesela: Aile grubunda çocuk rolündeki Ali'nin Sağlıklı beslenme ve kendi odasının olması hakları vardır. Ayrıca

odasını temiz tutmak, gerektiğinde anne -babasının yardım etmek de sorumluluklarındandır.

Uyarı 4: Roller kendi içinde ikiye ayrılır. Bunlardan birincisi **doğuştan kazandığımız rollerdir**. İkincisi de **sonradan kazandığımız rollerdir**. Doğuştan kazanılan roller değişmez, sonradan kazanılan roller değişebilir.

Mesela:

Evlat : Doğuştan kazanılan bir roldür.

Öğretmenlik: Sonradan kazanılan bir roldür.

HAK: Doğuştan kazandığımız veya kanunların bizlere tanıdığı yetkiye denir.

Uyarı:

Bir konudaki hakkımızı söyleyebilmek için hangi gruptaysak ve o grupta

hangi görevi yani rolü üstlenmişsek ona göre belirtmeliyiz.

Mesela: Okul grubunda öğrenci rolünü üstlenen biri olarak haklarımız, okulda eğitim öğretim görmek, derslere katılmak, teneffüse çıkmak, teneffüste oyun oynamak, derste öğretmene dersle ilgili soru sorabilmek haklar arasındadır.

SORUMLULUK:

Bir kişinin üzerine düşen görevi yani rolü hakkıyla yerine getirmesine, yaptıklarının sonuçlarını üstlenmesine denir.

Uyarı: Bir konudaki sorumluluğumuzu söyleyebilmek için hangi gruptaysak ve o grupta hangi görevi yani rolü üstlenmişsek ona göre belirtmeliyiz.

Mesela: Nasıl ki, okul grubunda öğrenci rolünü üstlenen biri olarak haklarımızdan biri derslere katılmaksa, o derslere zamanında katılmak da sorumluluğumuzdur.

Grubun Adı	Rol	Hak	Sorumluluk
Aile	Evlat, çocuk	Yeterli ve sağlıklı beslenmek	Odasını temiz tutmak
Sınıf	Öğrenci	Eğitim görmek	Öğretmeni dinlemek
Arkadaş	Ara bulucu	Düşüncelerini söylemek	Küsen arkadaşlarını barıştırmak

Kültür: Bir milletin tarih boyunca meydana getirdiği maddi ve manevi değerlerin bütününe denir.

Kültürü Meydana Getiren Ögeler Nelerdir?

Tarih, dil, din, düğünler, bayramlar, cenaze törenleri, gelenekler-görenekler, örf ve adetler, halk oyunları.

Farklı Kültürlere Karşı Davranışlarımız Nasıl olmalı?

Farklı kültürler, her ne kadar bizimkine benzemese de bize göre saçma ya da yanlış yönlerinin olduğunu düşünsek de bizler saygı duymalıyız. Bize nasıl davranılmasını istiyorsak bizler de başkasına öyle davranmalıyız. Hülasa empati kurmalıyız.

Empati Nedir?

Bir insanın, bir konuda karar vermeden önce karşındaki insanın duygu düşüncesine, neyi nasıl isteyebileceğine dikkat etmek, onun gibi olabilmek çabasıdır. Hülasa, karşındaki kişi ile **duygudaşlık** yapabilmektir.

Kültürel Özelliklere Saygı Duyulan Yerlerde İnsanların Tavrı Nasıl Olur?

- İnsanda paylaşma duygusu artar.
- İnsanların birbirine saygı ve sevgisi artar.
- Toplumsal dayanışma ve birlik beraberlik gelişir.
- Toplumda hoşgörü ve empati gelişir.

Yardımlaşma Nedir?

İnsanların birbirine destek olması, karşılıklı bağlanması ve ortak çıkarlarda bir araya gelmesine denir.

Dayanışma Nedir?

Toplumsal kurum ve kuruluşları ile ortak değerlerde birleşmesi, yardımlaşması ve birlikte hareket etmesine denir.

Toplumsal Birliktelik Nedir?

Toplumsal bireyleri arasında dayanışma, iş birliği ve birlikte hareket etmesine denir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmanın Sağlayacakları Katkıları Nelerdir?

- Kardeşlik ve dostluk duyguları gelişir.
- Sosyal bağlarımız güçlenir.
- Toplumsal barışa katkı sağlar.
- İnsanlarla iletişimimizi güçlendirir.
- Birlik ve beraberlik güçlenir.
- Problemler daha kolay çözülür.

İmece Nedir?

Kırsal kesimlerde köyün zorunlu ve isteğe bağlı işlerinin köylülerce eşit şartlarda emek birliğiyle yapılmasına denir. İmece, yardımlaşma ve dayanışmanın güzel bir örneğidir.

Kültürümüzden Örnekler	Kültürel Özellikler	Diğer Kültürden Örnekler
Ebru Sanatı, Hat Sanatı, Çincilik, Minyatür Sanatı Halı, Kilim, İğne Oyası	SANAT	Şebeke (Azerbaycan) Zembil, Tarabulus Kuşağı (KKTC) Şodo (Japonya)
Baklava, etli ekmek, köfte, Sarma, Lahmacun, Döner, İskender, Mantı, Kebap	YEMEK	Hellim Peyniri (KKTC) Sushi (Japonya) Rus Salata (Rusya)
Şalvar, Kaftan, Bindallı, Entari	KIYAFET	Kimono (Japonya), Sari (Hindistan) Telnek (Türkmenistan)
23 Nisan, 19 Mayıs Kutlaması	KUTLAMALAR	Surva Festivali (Bulgaristan) Maslenitsa Bayramı (Rusya) Cadılar Bayramı (ABD)
Saz, bağlama, cura, kanun, Kemençe, Ney.	MÜZİK	Gagaku (Japonya) Balalaika ve Gusli (Rusya)
Asker Uğurlama, Kına Gecesi, Türk Kahvesi, Mahya.	GELENEK- GÖRENEKLER	Nameste selamlaşması (Hint), Kafkas Oyunu (Azerbaycan), Selamlaşırken eğilmek (Japon)

Ebru Sanatı

Hat Sanatı

Minyatür Sanatı

Çincilik

Halı

İğne Oyası

Şebeke Sanatı (Azerbaycan)

Tarabulus Kuşağı (KKTC)

Şodo (Japonya)

Hellim Peyniri (KKTC)

Etli ekmek-Baklava-Döner-Kebab

Kimono (Japonya)

Sari (Hindistan)

Telnek (Türkmenistan)

Surva Festivali (Bulgaristan)

Maslenitsa Bayramı (Rusya)

Cadılar Bayramı (ABD)

Gagaku (Japonya)

Balalaika (Rusya)

Gusli (Rusya)

Nametse Selamı (Hindistan)

Japon Selamı

Asker Uğurlama(Türkiye)

Kına Gecesi

Mahya